

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Naša vsak četrtak in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četiri leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hoče sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopoklija do odpovedi. — Udje „Katedralskega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Ekopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije, za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust, inserati se sprejemajo do sreče jutraj. — Reklamacije se poštnine proste.

Današnja številka obsega 12 strani.

Samo eno krono

stane „Slovenski Gospodar“ za 4 mesece, to je do novega leta.

Slovinci, proč z liberalno vero!

Liberalci hoče imeti nebesa na zemlji. Zato gleda, da bi si nagrabil čim več premoženja, ali na pošten način ali ne, na to ne pazi posebno. Liberalci je prijatelj litra: ob njem rešuje nagod, ob njem guli kmeta, liter in denar sta liberalcu Bog. Svobodomiselnici, liberalci učijo javno, da ni nebes, ni Boga in ni pekla. Uživati hočejo! Vsak narod, ki je zašel v zanjke liberalcev, je — padel v brezno pogube.

Slovincem nas ni mnogo in še ti smo razkropljeni. Nekaj jih je v Ameriki, v Italiji, na Ogrskem, na Dunaju, v Gradcu — vsi ti so skoro na pol zgubljeni, saj nimajo nikakih naročnih pravic. Mnogo je nas v deželah, ki so po večini nemške — Stajersko, Koroško — in tu že skrbe Nemci, da se ne bomo Slovenci preobjedli. Na drugih krajih so zopet Italijani na vrhu — edino na Kranjskem so Slovenci sami svoji gospodarji.

Kako bo? — Kako bo za 500 let, za 1000 let, ali bo naš narod še živ, ali bo pisala zgodovina: V teh krajih so bivali Slovenci, ki se pa mogočnim sosedom niso mogli ubraniti in so se izgubili!

Kako bo? Nočem prerokovati. Vprašajmo raje boljega preroka, starega že več tisoč let, preroka, ki se ne moti — in ta je — zgodovina. Kaj nam pove?

Videla je mnogo narodov, malih in velikih, videla je njihov početek, rast in slavo — ter tudi njihov razpad. Po pravici se imenuje zgodovina — „učiteljica življenja“ in ta nam pove: Dokler so bili narodi verni, trezni, vestni, dokler so naravnost živeli, so bili tudi krepki in mogočni; ko so pa začeli živeti nenravno, ko so prišli ob vero, ko so začeli iskati uživanja, začel se je njihov propad. Dokler je narod veren, in četudi bi bila njihova vera kriva, bolja je še vedno, kakor — brezverstvo ali liberalizem.

Grki in Rimljani nam dokazujejo jasno, kam peljejo strasti, isto vidimo pri Perzijcih, Babiloncih, da, pri Izraelcih je Bog kar sam povedal: Ako bodo Bogu zvesti, deset jih bo podilo sto sovražnikov in sto Izraelcev pa kar 10.000! — ako pa ne — „dal vas bodem v roke vašim sovražnikom!“ In Bog je tudi po preroku rekel: „Rod hudobnežev bo poginil!“ Kdor se ni naučil iz zgodovine, kam vodi brezvestnost, nenravno življenje, do tega pelje pa brezbožnost, brezverstvo, naj se mi ne šteje med omikance, vsaj zgodovine, ali se je ni učil, ali pa je ni razumel.

Tudi sami bi lahko prišli do istega spoznanja. Narod obstoji iz posameznikov. Kaj pa uničuje posamezne osebe? Enega pijančevanje, drugega lenoba, tretjega nesramno življenje, zapravljivost — ali je pa kaj takega mogoče pri vernem kristjanu, poštnemu Slovincu?

Poglej tudi klandanes po svetu. Malo je narodov, ki bi bili tako zatirani skozi stoletja, kakor Irčci. So propadli? Ne! Ostali so trdni katoličani, še vedno žive in dan na dan so bolj čvrsti in v zadnjem času so si precej vse pravice priborili — na boljsem so sedaj, kakor skozi stoletja sem. Da! Petrova skala je trdna, ne utone oni, ki se je drži. — Nasproten izgled imamo na Francoskem. Nedavno so časniki poročali, da je lani nad 30.000 ljudi tam več umrlo, kakor se jih je porodilo — do tega se pride vsled razbrzdaneosti, ki je pa le posledica brezverskega liberalizma.

Z veseljem opazujemo vzbujajočo se krščansko zavest; istočasno se vzbuja in raste tudi narodna zavest. „Vse za vero, dom, cesarja!“ Kdor izda prvo točko vero, izdal bo dom in cesarja še lažje. Ako pa najdete koga, ki se za vero ne briga, spreobrnite ga, povejte mu, da s tem širi liberalizem, povejte mu, da koplje s tem grob našemu narodu. Ako se ne da izpreobrniti, bojte, ogibljite se ga, svarite pred njim, — okužen je!

Na Slovenskem tudi imamo okužene ljudi, to so brezverski liberalci, ki trosijo svojo liberalno vero med naše poštno slovensko ljudstvo. Vse kar je katoliško, jim mrzi, tem okužencem, sramotijo vse, kar čela katoliška stranka po svojih voditeljih. Glejte, ti ljudje bi radi pogubo našega naroda. In skof Slomšek so pisali: „Sveta vera bodi vam luč...“ Liberalci pa to sveto vero topta v blato in širi svojo svobodomiselnih evangelij. Ljudstvo slovensko, če hočeš samo sebi dobro, poženi liberalca od hiše, če hoče v obliki liberalnega časopisa širiti svojo vero, ker vse, kar je liberalno, je podobno — garjevi ovci.

Politični ogled.

— **Ministrski svet** se peča sedaj s proračunom za prihodnje leto. Skoro gotovo je, da državni zbor letos zopet ne bo mogel odobriti proračuna, ampak se bo moral zadovoljiti z začasnim proračunom. Sklican po državni zbor komaj še-le meseca oktobra, koncem septembra pa bodo začele zborovati delegacije in deželni zbori. Gosposka zbornica bo imela ta teden odsekovo sejo, v kateri je na dnevnem redu zvišanje uradniških plač. Posvetovanja odsek ne bo skončal, ampak preloži nadaljno posvetovanje do druge polovice oktobra. Vlada je odseku že naznanila, kaj se ji na zakonu za uradniške plače ne dopada. Rusinski poslanec Bačinski, ki je pri vojaških predlogih govoril celo noč, je na nekem shodu izjavil, da bodo v odseku za gališke vodne kanale Rusini nadaljevali obstrukcijo. Nam Slovincem to ne prekrži načrtov. — **Listi** poročajo, da bo za novega poljedeljskega ministra imenovan češki drž. poslanec Viskovski ali pa knez Schwarzenberg.

— **Berchtold**, avstrijski zunanji minister, bi rad pomagal, da bi nastal na Balkanu mir ter je pozval evropske velevladi, naj se posvetujejo, kako bi se mir najlažje dosegel. Velevladi so Berchtoldovemu predlogu pritrjevale. Sedaj je pa Berchtold predložil velevladim natančen načrt, po katerem bi se naj razmere v Turčiji uredile. O tem načrtu, ki bi po zadržilu avstrijskih državnikov bil najprimernejši za dosego miru in pomirjenje narodnosti pod turškimi jarmom, se bodo vršila tekom bližnjega časa pogajanja in razgovori. Vse bo strogo tajno in bo javnost le malo zvedela o podrobnostih. Kakšen bo konec, se da le malo reči. — V soboto dne 31. avgusta je bil Berchtold sprejet od cesarja v Islu v avdienci.

— **V Istri** se je začelo veselo katoliško narodno gibanje. Mladina je že organizirana v katoliškem taboru. Sedaj se zahteva, da se tudi politična organizacija iztrga iz objema liberalcev. Pod puhlo besedo sloge si prisvaja par liberalnih advokatov navdvalo nad celo Istro. Sedaj začne ljudstvo spoznavati, da je liberalizem v Istri le meglica, ki se bo ob prvem žarku solca razpršila.

— **Na Hrvaškem** še vedno ni upati na skrajšnji preobrat. Čuvaj je bil pri cesarju v Islu in se sedaj po listih hvali, da še ne pride tako kmalu konec njegovemu komisariatu. Tako misli Čuvaj, toda vedno še obstoji prislovica, da človek obrača, Bog pa obrne. To nasilno vladanje na Hrvaškem nam pri vseh slovenskih narodih na Balkanu hudo škoduje, ker naši neprijatelji opravičeno dokazujejo, kako slabo se Slovanom v Avstriji godi. Pri nas se tako rado ozira na Nemece, ki nimajo Avstriji nič več dati, toda mi južni Slovani še lahko pridobimo svoji Avstriji na jugu novih prijateljev, novega vpliva in novih dežel. Toda z na mi bi se moralo boljše postopati, da lahko rečemo bratom izven Avstrije: Glejte, kako dobro se nam godi. Sliši se, da nameravajo tudi v Dalmaciji nekatere dijake, ki so govorili navdušeno o Jukiču, postaviti pred sodišče.

— **Neodvisna Poljska**. V Zakopskih so zborovale poljske napredne stranke, ki so pod vodstvom poslance Sliwkega preglasile, da hočejo z izobrazbo in organizacijo poljskega ljudstva izvojevati neodvisnost Poljske. Izjavili so se za upor, ki naj bo v prvi vrsti naperjen proti Rusiji. List „Wieck Nowi“, ki poroča o tem sklepu, pristavlja: „Živimo v časih, ko se pripravljajo važni zgodovinski dogodki, ki se bodo najbrže odločili na poljskih tleh in ko se bo šlo za to, da se odloči usoda Poljakov. Potrebno je, da se pripravijo Poljaki na boj, ki se bo mogoče moral izvojevati z orožjem, da se doseže neodvisna Poljska.“ — Te dni je objavilo peterburško „Novo Vreme“ daljši članek, v katerem se izvaja, da bo imela Rusija prvo vojsko z našo državo in z njo zvezano Rumunijo, ko zasede avstrijski prestolonaslednik prestol, in da to vojsko, na katero pritisakajo v Avstriji in v Ogrski vplivni judje in pa

Poljaki, zadržuje le še cesar Franc Jožef. Ta list sanja, da se bo šlo za to, da se obnovi nekdanje poljsko kraljestvo pod vladno Habsburžanov, in da bo Avstrija odškodovala Nemčijo tako, da ji odstopi več nemških dežel. List celo sodi, da Avstrija kmalu udari, ker bo Rusija čez 20 let premogočna, da bi bilo misliti na uspešno vojsko proti njej.

— **Nemški cesar** je obolen na neki vratni bolezni, ki je že njegovega očeta spravila v grob. Vendar si ne da miru ter se hoče vkljub prepovedi zdravnikov udeležiti vojaških vaj v Švici.

— **Srbaki princ Jurij**, ki se je vsled hujskanja proti Avstriji povodom priklopljenja Bosne in Hercegovine moral odpovedati prestolonasledništvu, je živel sedaj v Parizu in je kazal zadnje čase znake blaznega razburjenja ter je postal nasilen. Dodeljeni mu častnik je prišel večkrat v nevaren položaj in je naposled odpotoval v Švico ter od tam kaj brzojavil, naj ga odpokličejo. Zadnji čas ga je princ napadel, da je moral pred njim zbežati. Princa Jurija so v Parizu prepeljali v živčno zdravilišče.

— **Nemiri v Turčiji**. Dne 27. avgusta ob 5. uri popoldne je prekoračil neki turški oddelek pod Kodranom črnogorsko mejo in streljal na črnogorske delavce. Turki so streljali iz svojih utrb na črnogorce in na hiše ter na črnogorsko stražo v Trebinjaku. Črnogorci so Turke iz Črne gore kmalu prepodili. — V Albaniji se je sprl zmerni albanski voditelj Hasan z Izo Boljetincem, ki ima še vedno zbranih 15.000 oboroženih Albancev in zahteva, da zasede turški prestol zopet prejšnji sultan. — V Mitrovici je bil umorjen mladoturški stotnik Sedil bej. — V Armeniji so pričeli Kurdi zopet moriti Armence. V vilajetu Van je bilo umorjenih 7 Armencev in oplenjenih 5 vasi.

— **Italijansko-turška vojska**. Mirovna pogajanja v Švici za odpravo vojske so se baje prekinila, ker ni upati uspeha. — Glavni italijanski poveljnik v Tripolisu, general Kaneva se je pretečeni teden vrnil v Rim, kjer je bil zelo hladno sprejet. Kaneva bodo nadomestovali v Tripolisu trije generali, dokler mu italijanski kralj ne bo izbral srečnejšega naslednika. — Dne 31. avgusta so Turki pri Misraki v Tripolisu napadli italijansko četo, a so po večernem boju bili poraženi. Laški isti poročajo, da so imeli Turki 100 mrtvih in ranjenih.

— **Med Japonsko in Rusijo** se vrše pogajanja radi Mandžurije. Če se ne zedinita Rus in Japonec, utegne priti zopet med njima do vojne. — Pogreb japonskega vladarja je stal nad 2 milijona. Pokopali so ga opolnoči. Voz s krsto so peljali 4 črni volji, ki so jih prej po običaju Japoncev imenovali za dvorjane.

Razne novice.

* Godovi prihodnjega tedna:

8. nedelja: 15. po Binkoštih, rojstvo Marije Device.
9. ponedeljek: Gorgonij, mučenec.
10. torek: Nikolaj Toled.
11. sredo: Prot in Hijac.
12. četrtek: Gridon, spozn.
13. petek: Notburga, devica.
14. sobota: Poveč, sv. Križa.

* **Umeščenje**. V soboto, dne 31. avgusta je bil v stolni cerkvi v Mariboru po stolnem župniku kanoniško umeščen za župnijo sv. Jošta na Kozjaku vlč. g. Franc Letonja, kaplan pri sv. Ani na Krempergu Na mnogo leta!

* **Razpisano** je mesto učiteljskega na trirazredni ljudski šoli pri Sv. Roku ob Sotli. Prošnje do 25. t. m.

Imenovanje. Imenovan je prof. dr. Franc Handl na celjski gimnaziji za profesorja na dunajski Elizabetni gimnaziji.

* **Iz srednješolske službe**. Stalnim učiteljem na srednjih šolah so imenovani: Anton Rabuza na državni gimnaziji v Mariboru za samostojne gimnazijske razrede v Celju; dr. Franc Kotnik za drž. gimnazijo v Celovcu; dr. Oton Leidgeb na drž. gimnazijo v Mariboru; Vinko Mrinko na drž. gimnaziji v Ljubljani, na drž. gimnazijo v Kranju in Franc Voglar v Št. Pavlu v Labodski dolini za državno gimnazijo v Mariboru.

Iz šole. Razpisano je v Črešnjevou definitivno učiteljsko mesto. Prošnje do 15. septembra na krajni šolski svet.

* **Sad našega dela**. Na drugem mestu poročamo o lepi zmagi slovenske stranke pri občinskih volitvah v Selnici ob Muri. Ta zmaga zopet spričuje, da naša stranka nima narodno-obrambne dela samo na jeziku, kakor liberalci pri polnih litrih, ampak naše delo stremi smotreno za tem, da si naše postojanke na meji vzdržimo in še nove pridobimo.

* **Samo eno krono** stane „Slovenski Gospodar“ do novega leta, kdor si ga na novo naroči in plača

naročnino naprej. Slovenci, Slovenke, ki želite svojemu naročilu dobro, zbirajte povsod nove naročnike za naš list! Napredujemo!

* **Družba vednega češčenja** Duhovniki, ki želijo podpore za svoje cerkve iz letošnjih pridelkov paramentne družbe za lavantinsko škofijo, naj predložijo odboru tozadavne prošnje do 9. septembra t. l.

* **Poučni tečaj** za kat. narodno dijaštvo se je vršil dne 2. 3. in 4. sept. na Oljki. Predavali so dr. Krek, dr. Korošec in dr. Hohnjec.

* **Pozor, davkoplačevalci!** Na pritožbo poslanca dr. Verstovška in tovarišev glede osebno-dohodninskega davka je odgovoril finančni minister Zaleski, da bo rač. ustreget želji poslancev S. K. Z. in preiskal to zadevo, samo želi imeti natančnih podatkov, da se res nalaga ta davek celo zaplozjenim kmetom. Opozorjamo davkoplačevalce, da obvestijo vsakem okraju svoje poslance natančno o predpisu tega davka, kjer mislijo, da se jim je zgodila kaka krivica!

* **Posnemanja vredno.** Naš vrli somišljenik g. Franc Brenčič v Žabjaku pri Ptujem nam je poslal 10 novih naročnikov za „Slovenskega Gospodarja.“ Vseh 10 je tudi plačalo naročnino do novega leta. Gospod Brenčič nam je obljubil, da nam bo pridobil še več novih naročnikov. Hvala mu! — Če je mogoče v ptujski okolici doseči take uspehe pri agitaciji za nove naročnike, bi se lahko to doseglo pač tudi drugod. Mursko polje, Savinjska dolina, Slov. gorice, Pohorje in drugi kraji, ali se boste dali od ptujске okolice prekositi?

* **Oddaja gozdnih sadik.** Iz drevesnic štajerskega gozdnega društva v Kapfenbergu, v Kornbergu pri Feibachu ter v Öblarnu v gornji Anizki dolini se bo oddalo na spomlad 1913 približno 700.000 močnih in zdravih gozdnih sadik, večidel triletnih smrek ter nekaj dveletnih borov in macesnov. — V smislu dogovora s štajerskim železnim odborom in s pomočjo od tega dovoljene podpore se bo pri tem v prvi vrsti oziralo na male kmečke posestnike in podružnice kmetijske družbe in se bo oddajalo tem-le tisoč takih sadik po 2 K, toda brez zavoja in dovoznih stroškov. Pošiljalo se bo brez izjeme le proti povzetju pod poročtvom naročnikovim. Zglasiti se je najbolje pisмено, najkasneje pa do konca decembra 1912 pri osrednjemu vodstvu štajerskega gozdarskega društva v Građcu, Brockmannsgasse 72.

* **Velikonoč prihodnjega leta** bo nekaj redkega. Veliko noč bomo imeli že dne 23. marca. Omenimo naj še, da bodo za Veliko noč trije prazniki. Dne 23. marca bo namreč Velika noč, 24. Velikonočni pondeljek, dne 25. marca pa bo praznik Oznamjenja Marije Device.

* **Komet ali zvezdo repatico** bomo videli zopet leta 1913. To je takozvana Tutlejevova repatica, ki se nam pokaže vsakih 37 let. Ta repatica ima zelo širok rep.

* **Novi bankovci.** Nedavno smo poročali, da dobimo nove 100 kronske bankovce. Sedaj poročajo listi, da dobimo tudi nove 20 kronske bankovce, ker je sedanjih preveč ponarejenih.

* **Vreme.** Ljudje, ki verujejo na prerokovanja stoletnih koledarjev, pravijo, da se bo začelo s 5. septembrom lepše vreme ter bo isto trajalo do srede novembra. Letošnja poletje je bilo tako hladno, kakor že 137 let ne.

* **Narodnostna statistika c. kr. vojne mornarice.** Leta 1911 je bilo v vojni mornarici med 3810 vojaškimi novinci 1291 Hrvatov, 900 Nemcev, 662 Ogrov, 581 Lahov, 253 Čehov, 116 Slovencev, 44 Poljakov, 20 Slovakov, 12 Rumunov in 3 Rusini.

* **Petrolejske tovarne.** Med avstrijskimi in ogrskimi tovarnami petroleja je izbruhnil hud konkurenčni boj, kot posledica v začetku letošnjega leta razbitega kartela. Da bi pridobile ogrske tovarne v Avstriji odjemalcev, ponujajo petrolej za nižjo ceno, kakor ga pa oddajajo avstrijske petrolejske čistilnice.

* **Nove pokojnine cestarjev in osovja pri vodnih zgradbah** vstopijo v kratkem v veljavo. Novi predpisi so podobni pokojninskim predpisom državnih slug. Najvišja pokojnina znaša 80 odstotkov skupne plače. Nove pokojnine so približno dvakrat do trikrat višje, kakor dosedanje miloščine. Izboljšali so tudi preskrbnine vdovam in dobe tudi sirote, ki jim umrje oče, preskrbnino. Za preureditev popojnin cestarjem so se zelo zavzemali naši poslanci. Kakor kaže uspeh, se niso trudili zaman.

* **Letošnji odpust iz vojaške službe.** Tiste vojake, ki služijo tretje leto, odpuste letos na dopust in jih premeste še po določilih stare brambne postave normalno po dokončanih vajah ali pa potem, ko prično rekruti služiti. Vsak pešpolk sme ne glede na stanje predčasno dovoliti trajen dopust 32, vsak lovski bataljon pa 8 vojakom asentnega letnika 1910, če se je za to utemeljeno prosilo. To moštvo se pa mora priučiti, naj bo pripravljeno, da je pozovejo 1. aprila 1913 nazaj v službo. Poveljništva armadnih zborov se pooblašajo, da smejo dovoliti poveljništvom pehotin (tirolskih cesarskih lovskih) polkov in lovskih bataljonov, kakor tudi poveljništvom poljske, gorske in trdnjavske artilerije, da smejo za izobrazbo potrebne podčastnike in desetnike, ki so na vrsti, da jih odpuste na dopust, obdržati v prezenčnem stanju za izobrazbo rekrutov in nadonestnih rezervnikov. To sme dovoliti tudi sanitetno poveljstvo sanitetnim oddelkom. Prizadetin podčastnikom in desetnikom se ta doba zaračuna kot prva in tretja orožna vaja.

* **Ogromno vzrejalnice gosi in rac** namerava postaviti ces. svetnik Burde poleg Gradiške v Bosni. Vzrejalo se bo do 10.000 kosov navedene perutnine ter bo to največje podjetje te vrste v Evropi.

* **Izkaz posredovalnice obdeslovenskega obrtnega društva** v Celju. Iščajo so: 2 učenci za kovaško obrt, 1 učenec za tkalško obrt, 4 učenci za pekarsko obrt, 1 učenec in pomočnik za fotografsko obrt, 1 učenec

za kolarsko obrt. Nadalje se išče: 6 učencev ključavničarske mojstre in 2 mizararske mojstre. Posredovalnica je preskrbela v tem razmeroma zelo kratkem času mojstre 4 učencev. Najbolj se iščejo ključavničarski mojstri (za umetno, strojno in stavbeno ključavničarstvo), zatorej se obračamo do teh s prošnjo, da se v slučaju potrebe poslužijo naše posredovalnice. Slavna šolska vodstva pa prosimo, da pripravijo dečkom, ki se želijo posvetiti rokodelskemu stanu, tudi pekarsko, mizararsko in kovaško obrt, ker te ne zaostajajo, kar se tiče zaslužka, mnogo za ključavničarsko obrtjo.

* „Gosp. Novice“, 17. številka, so priložene današnji št. „Slovenskega Gospodarja“, št. 18 „Gospodarskih Novic“ izide dne 12. sept. in št. 19 dne 19. septembra.

Mariborski okraj.

m Maribor. Za tretjo porotno zasedanje mariborskega okrožnega sodišča so bili izzrebani naslednji porotniki in namestniki: Franc Narač, čevljarški mojster, Alojzij Peheim, lesni trgovec, J. Pfrimer, vinotržec, Henrik Wirth, ravnatelj paromlina, Herm. Wögerer, prekajalec mesa, vsi v Mariboru; Janez Rottmann, veleposestnik v Spodnjem Gašteraju; Fr. Sumann, posestnik in župan v Srednjem Gašteraju; Jurij Gaube, trgovec, Jurjev dol; Franc Koller, pos. v Krčevini; Karol Soss, posestnik v Krčevini; Fr. Dreissiger, gostilničar v Lažeršpergu; Fr. Nekrepp, posestnik v Rošpohu; M. Cilenšek, posestnik, Vrtičbreg; Janez Vollmeier, posestnik v Selnici ob Dravi; Ivan Pihler, posestnik v Ciglencih; Al. Köllnig, posestnik v Studencih; Pavl Wernig, posestnik v Sp. Hočah; Franc Peitler, veleposestnik v Recenjaku; Peter Korman, posestnik, Kumen; St. Trafella, posestnik, Pobrež; Martin Pukl, posestnik, Razvanje; Alojz Winder, pos., Rudečbreg; M. Lesjak, gostilničar, Slivnica; Jožef Mohoritsch, pos., Pekel; F. Skerbisch, pos., Slov. Bistrica; K. Wutti, trgovec, Slov. Bistrica; Maks Ulm, grajščak, Zavrč; Franc Lorber, uradnik hran., Ormož; Jakob Zadravec, lastnik paromlina v Središču; Tomaž Senjor, stotnik v p., Senežica; Oton Zorzini, grajščak, Gornja Radgona; Jakob Zemljč, posestnik, Račenci; Viktor Kukovec, lastnik paromlina, Ljutomer; Marko Cajnk, pos., Koračice; Tomaž Hölbl, posestnik, Sv. Primož; Kot nadomestni porotniki: Jožef Veranitsch, hišni posestnik, Martin Fuchs, gostilničar, Fr. Havliček, hišni posestnik, Peter Hochenegger, mizarški mojst., Karol Jartschitsch, čevljarški mojster, Karol Jellek, gostilničar, Karol Kiss, trgovski sotrudnik, Jožef Kolarič, mizarški mojster, in Albert Lončar, hišni posestnik, vsi v Mariboru.

m Maribor. Stavbenik Kiffmann je začel na Glavnem trgu ob novem mostu graditi za tovarnarja Franza veliko hišo, v kateri se bo nahajala kavarna in nove trgovine. V pondeljek po noči je nastal v delavnici krojača Al. Kapuna na novem Glavnem trgu zraven Lončaričeve gostilne ogenj. Zgorelo je vse blago, šivalni stroji in orodje ter polišstvo. Ta ogenj je baje nastal vsled nepazljivosti pomočnikov.

m Sv. Peter pri Mariboru. Ob vesti, ki pelje čez Zenik k Sv. Lenartu in sicer na najvišjem hribu, zagledaš majhno betnavsko kapelico v Nebovi. O njej se pravi, da je pod njo pokopanih 12 vitezov s celo viteško opravo. Padli so tam v vojski zoper Turke. To baje dokazuje kamen, ki leži pred kapelico. Njegov napis je nepopoln. Vidi se le nekaj besed, mrtvaška glava in številka 7. Kosti, ki so se našle, ko so kopali jame za stebriče plota, nam res dokazujejo, da je tukaj nekdo pokopan. Kdaj tega pa ni mogoče dognati. Do leta 1822 je stal na istem torišču lesen križ. Ker je bil celo strohnen, je dal na prigovarjanje kaplana Karola Glanerja, takratni posestnik Janez Nekrep tam sezidati kapelico. Blagoslovljena je bila dne 8. septembra leta 1822 po večernicah. Leta 1854 so jo prenovili. Ker je izpostavljena vsem viharjem, je bila sedaj že popravila zopet jako potrebna. Sedanji oskrbnik, g. M. Kovačič, jo je čal letos v spomin evh. leta zopet popolnoma prenoviti in postaviti pred njo majhen vrtiček z leseno ograjo. Prebarvati je dal tudi kip Brezmadežne in-naslikači na stranski steni sv. Jožefa in sv. Ano, na zunanji zadnji steni pa sv. Urbana. Dne 15. avgusta po večernicah je bilo slovesno blagoslovljanje, pri katerem sta bila oba domača duhovnika in vsi 4 cerkveni ključarji. Zbralo se je lepo število betnavskih viničarjev ter nebovskih in celestrinskih sosedov. Med gromenjem možnarjev so nesle v procesiji 4 belooblečene deklice Marijin kip iz stanovanja g. oskrbnika, ki se je s svojo obiteljo prav glinljivo poslovl od Materne božje. Po blagoslovljanju so ž. g. župnik na kratko razložili zgodovino kapelice, izrazili svoje veselje, da se je to slovito znamenje ljubezni in češčenja Marijinega zopet popravilo. Zeleli so večni mir onim, ki so ondi pokopani in se zahvalili posestnici grofici Tereziji Brandis, ki je dala vse to napraviti, pa tudi gospodu oskrbniku, ki je vse tako lepo oskrbel.

m Gornja Sv. Kungota. V naši župniji se je pred kratkim ustanovila Marijina družba za dekleta in bila pridružena glavni družbi v Rimu. Visokorodna gospa grofica Festetics je namreč pripravila in podarila vse potrebno za družbo. In ta dekliška Marijina družba je na angeljsko nedeljo dne 1. septembra stopila v življenje s slovesno otvoritvijo, katero je izvršil preč. g. dr. Lukman iz Maribora. Med sv. mašo je veliko število deklet pristopilo k sv. obhajilu. Kolikor je bilo videti, je precejšnje število deklet

pristopilo k družbi. Seveda tistih, ki se same zavečajo tega, da spadajo med pleve, ni bilo videti. Pač iz srca hvaležni morajo biti stariši gospej grofici Festetics za to, da je iz lastnega nagiba tako lepo poskrbela za njihove otroke; dekleta pa vsa srečna in ponosna na to, da imajo tako visoko dobrotnico in zaščitnico, vsled česar se bodo morala tem bolj truditi, da bodo res delala čast Marijini družbi, katera naj bi v korist ženske mladine ter v srečo starišev od dne do dne bolj in bolj procvitala.

m Selnica ob Muri. V četrtek dne 29. avgusta smo imeli v naši občini občinske volitve. Vkljub strastni agitaciji nasprotnikov je zmagala v vseh vseh razredih slovenska kmečka stranka. Izvoljeni so odbornikom v III. razredu: Franjo Zebot 91 glasov, F. Šef 82, Ivan Grofič 81, Alojzij Jaušnik 81, J. Lorber 66, Fr. Brus 60; za namestnike: Miha Šrok, Franc Breg in Franc Mört. II. razred: Andrej Kuster 33, Okerl Fric 33, Ivan Hader 32, Karl Peklar 32, Jurij Poš 30 in Smirmaul Anton 27 glasov, za odbornike; Senčič Simon, Hedl Fric ter Roškar Anton za namestnike. I. razred: župan Franc Ferline 15, Jos. Golob 15, Karol Gornik 15, Simon Šmič 15, Simon Bohl 14 in Josip Hercog 9 glasov, za odbornike; J. Deučman, Jožef Gornik in Franc Heel za namestnike. Volitev je trajala od ranega jutra pa pozno večer. Kljub nujnemu delu na travnikih so naši obmejni Slovenci radi prišli na volišče, samo da so rešili čast naše slovenske občine. Srečnega izida je bilo vse veselo. Letos smo volili prvokrat 18 odbornikov. Naša občina je tretja največja občina mariborskega okraja in je kljub temu, da je najsevernejša točka slovenskega ozemlja, pokazala svoje pošteno slovensko lice. Slava in hvala zavednemu našemu obmejnemu ljudstvu!

m Sv. Lenart v Slov. gor. O priliki dekliškega shoda dne 25. avgusta je privedla podružnica „Slovenske Straže“ za šentlenartski okraj Slomškovo slavnost, ki se je vršila v prenapoljeni Arnuševi dvorani. Pozdravil je predsednik podružnice g. dr. Tiplič, ki je povdarjal, da takega shoda, takega slavlja Sv. Lenart še ni videl. Dr. Hohnjec je orisal načela Slomškova, po katerih članes deluje „Slov. Straža“ in pozival vse zavedne Slovence, da vstopijo v vrste naravno-obrambenih bojnikov. Tajnik Bosina je poročal o delovanju podružnice. V dveh letih svojega obstanka se je zbralo nad 500 K potom udnine, z darovi itd. Podružnica je imela v tem letu 53 rednih članov. Dohodkov je bilo 259,40 K, stroškov, oziroma prispevkov „Slovenski Straži“ 235,25 K. V odbor podružnice so bili izvoljeni: dr. Tiplič, Janžekovič, Al. Arnuš, Bosina. Poročilo je sledila dr. Krekova igra: „Tri sestre“, ki so jo vrlo dobro vprizorili mladeniči, oziroma mladenke šentlenartske. Igra je vzbujala dosti zadržavega smeha, saj pa je tudi polna raznih dovpihnih prizorov. Pevske točke sta oskrbela pevška zbor šentjurjevski in šentrupertski, ki sta s svojimi nastopi slavila slovensko pesem in jo priljubila navdušenemu občinstvu. S prijetno, zanimivo, prosto zabavo se je zaključil slavnosten dan, ki naj ostane vsem udeležencem, zlasti vsem mladenkam, ne samo trajen v spominu, ampak veliko bolj ovekovečen po požrtvovalnem delovanju v Slomškovem duhu!

m Gačnik. Posestniku Jančiču je dne 27. avg. umrla 3/4 leta stara hčerka Jožefa za oslovskim kašljem. Ostali trije otroci Marjetica, Marija in Franček pa še ležijo za oslovskim kašljem v brezupnem stanju.

m Sv. Jurij v Slov. gor. Žena viničarja Jur. Deučmana je pred časom porodila trojčke, slabotne dečke. Dva sta že umrla. — Nagle smrti je umrla učenka Vida Junger. — Kap je zadela dve ženski osebi.

m Sv. Ropert v Slov. gor. Dne 1. sept. prirejena Slomškova veselica se je dobro obnesla. Slavnostni govor je govoril kaj krasno o blagem Slomškemu mladenič in odbornik Jakob Fras, deklamirali pa gđe. Marica in Ana Lederer. Igri „Čevljar“ in „Dve klepetulji“ sta se obnesle v splošno zadovoljnost. Pevski zbor pa itak vse hvali. Srčna hvala vsem!

m Sv. Benedikt v Slov. gor. Dne 18. avgusta smo videli prvokrat v uniformi nekaj članov našega vojaškega veteranskega društva. Nastopili so prvič kot častna straža pri obhodu sv. Rešnjega telesa pred pozno službo božjo pri Sv. Treh kraljih. Dne 15. septembra pa privedi naše veteransko društvo prvi izlet na Goro pri Sv. Petru niže Maribora in to le ob ugodnem vremenu.

m Sv. Jakob v Slov. gor. G. Josip Ketiš, gostilničar pri Sv. Jakobu je po šentlenartski podružnici daroval za „Slov. Stražo“ 10 K. Hvala prirčna!

m Puščava. Veselica našega katol. delavskega društva dne 1. sept. v proslavo Slomškove 50 letnice se je vkljub slabemu vremenu dobro obnesla. Počastili so nas mili gostje iz Maribora in Ruš. Tudi iz domače župnije jih je bilo lepo število. Vse deklamacije so bile srčne in navdušene. Slavnostni govor o Slomškemu je vse poslušalo z velikim zanimanjem. Godci in pevci so pa nam zaigrali in zapeli med drugimi tudi marsikatero lepo Slomškovo pesem. Srčna hvala vsem!

Pridobivajte nove naročnike!
za „Slov. Gospodarja“!

m Medvedova hokja. Ali ste se že odločili, kam da greste v nedeljo, dne 8. septembra? Ako se še niste, je sedaj skrajni čas, da se pripravite za pot k sv. Anehu na Pohorje, kjer se vrši isti dan velika planinska veselica. Po sv. maši, ki jo bodo služil velečastiti g. dr. Ant. Medved iz Maribora ob 10. uri dopoldne, se blagoslovi nova stavba „Planinka“, ki je last Podravske podružnice S. P. D. Za tem sledi veselica ter bodo postavljeni razni šotori, izmed katerih omenim samo Zlato kapljo, lekarno za sladkosnedce, Pohorsko plesišče s poborsko godbo, planinske potrebščine in spominke itd. Če vreme tudi lepo ni, vsak na Pohorje naj pohiti!

Ptujski okraj.

p **Ptuj.** Sodnik in hud Nemeč dr. Ambrož Petrovič je izstopil iz državne službe in se bo posvetil odvetništvu. — Naš župan pek Ornič je odpotoval na Sredozemsko morje. Pravi, da boleha.

p **Muretinci.** Dne 14. avg. je pridrilo silno neurje s točo, ki je uničila še tisto, kar je pustila suša. Še celo travo po travnikih je tako pobilo, da skoraj ni bilo mogoče pokositi. Polomilo je tudi veliko drevja. Gorde pa nam vedno bolj jemlje dečera Drava. Škoda je velikanska. — Umrli je 15. avg. prevžitar Blaž Bezjak. Dne 17. t. m. pa posestnik Martin Prelog, ki zapuša žalujočo vdovo in sedem nepreskrbljenih otrok. Izrekamo svoje sožalje!

p **Sv. Trojica v Haložah.** Kakor vsako leto, nam je priredilo naše bralno društvo tudi letos zadnjo nedeljo avgusta veselico in ob enem Slomškovo slavnost. Društvo je oživljeno še posebno po svoji Mladeniški zvezi. Videli smo to, ko smo se zbrali, da proslavimo tudi v Zgornjih Haložah svojega prvobornika in največjega narodnega rešitelja štajerskih Slovencev, škofa A. M. Slomška. Pred lepo zvezi in čestitkami ozaljšanim Slomškovim tronom na novem odru zunaj na prestem je zapel domači pevski zbor Slomškovo: „Preljubo veselje“. Nato se nam je našel Slomšek kod dahnovnik—buditelj—rešitelj, kot učitelj—vzgojitelj in kot Slovence—značaj. Hvaležni smo bili za to krasno razpravo govorniku domačinu, g. visokošolecu med. Francu Marinčiču. Slomškov dvogovor: „Voda in vino“ sta živahno deklamovala mladeniča Anton Pernek in Franc Svenšek. Pevski zbor nam je vprizoril Slomškovo „Predico“. Ljubka je bila pri tem s kolovratom na odru deklica Tilika Skaza. Potem pa se je začela podučna in ob enem kaj šaljiva igra „Kazen za petami“. Celo v gledaliških razvajeni dunajski gostje so hvalili neustrašen in neprisljen nastop naših mladih igralcev in igralk: Jerice Kurež, Marice Marinčič, Andreja Kranjc, Antona Pernek in Aleksandra Skaza. Tako je bil lep uspeh naše slavnosti. Posebno še moramo omeniti, da nas je prišel navduševati celi pevski zbor iz Leskoveca, ki je nastopil h koncu tudi na odru, in ptujski Dekliška zveza je odposlala svoje zastopstvo Ivanka Horvat je bodrila naše mladenke v daljšem govoru. Pri prosti zabavi, med petjem dvojnega pevskega zbora je svirala prvokrat domača trojička godba pod dobrim vodstvom g. Antona Lozinšek a. Tako je naša Slomškova slavnost dobro uspela in bo ostala vsem v prijetnem spominu.

p **Središče.** Ker se me je že večkrat in to celo še javno na cesti napadalo, kakor da bi bil jaz dopisnik in povzročitelj dopisov iz Središča v „Slov. Gosp.“, izjavljam tukaj javno, da nisem dopisnik teh člankov, tičečih se Središča in učiteljstva in da nisem z njimi v nobeni zvezi, kar prosim slavno uredništvo, da mi potrdi. Zelo slabo bi bilo za našo katoliško-narodno stranko, če bi v naši fari samo dva znala pisati. Kar se pa tiče napadov „Nar. Lista“, odgovarjam enkrat za vselej samo toliko: Kakor se zmeni luna za pasjo lajanje in mimo dočiči človek za žabjo regljanje v blatni luži, ravno tako se zmenim jaz za bevskanje „Narodnega Lista“. Huda suša mora biti v uredništvu „Narodnega Lista“, da pobirajo tako puhle in hudobne dopise. (Potrjujemo, da gosp. Jakl ni pisal dopisov iz Središča. Uredništvo.) Središče, dne 28. avgusta 1912. — Ivan Jakl.

p **Sv. Belfen pri Središču.** Dne 12. avg. je bila komisija okrajnega zastopa Ormož za 3. in poslednji oddelek okrajne ceste, ki je za župnijo velikega pomeca, ker se je določila smer po starem klanju in homo vsled tega v zvezi s Ljutomerom, smo pa že v zvezi s Središčem. — Dne 13. avg. so bile občinske volitve v občini Vodranca. Zmagala je S. K. Zveza, ne samo na celi črti, ampak skoz in skoz, tako, da liberalci niso prodri niti z enim odbornikom, niti namestnikom. Liberalci so sicer vložili protest, pa jim ne bo pomagal ničesar, ker se je godilo pri volitvi vse pravilno. — Dne 26. pr. m. je nagernja u Jurju Blagoviču v Jastrebeh zgorela hiša in par prasec. Oteli smo samo žito in pohištvo. Blagovič nima sicer sovražnikov, vendar je videti, da je zažgala hudobna roka, ko je nastal ogenj, ob pol 1. uri po polnoči in sicer v ozadju hiše. — Dne 18. pr. m. je bila blagoslovljena zastava Marijine družbe.

p **Obrež pri Središču.** Shod S. K. Z., ki se je vršil v nedeljo 25. avg. v gostilni g. Marčec v Obrežu se je krasno obnesel. Obširni prostori so bili natlačeno polni in mnogo zborovalcev je moralo še zunaj stati. Shodu je pred sedoval g. R. Lukačič iz Središča. Govorili so: deželni poslanec g. Omeč o pomenu in namenu Kmečke zveze, o liberalizmu in njegovem bistvu. Državni in deželni poslanec g. dr. Korosec je razpravljal o važni h političnih vprašanjih, tikajočih se slovenskega naroda in kmečkega stauu, orisal v šaljivi obliki politično zgodovino strank zadnjih let in navduševal zborovalce za nadaljne boje. Tretji govornik naš rojak načelnik graškega Orla g. I. Praprotnik je razložil pomen orlovske organzae, osvetlil nasprotnike, pojasnil, kako ostudno gonjo morajo prenašati središki Orli od strani liberalcev, rekel je: svobodneje se gibljejo Orli v nemškem Gradcu, kakor v slovenskem Središču. Končno prebere predsednik resolucijo, ki je bila navdušeno sprejeta in se glasi: Volilci zbrani na političnem shodu S. K. Z. v Obrežu izražajo svojim državnim in deželnim poslancem in vobče poslancem S. K. Z. popolno zaupanje se jim zahvaljujejo za dosedanje delovanje in jih pozivajo k nadaljnemu boju v

državnem in zlasti v deželnem zboru za pravice slovenskega ljudstva. 2. Volilci zbrani na političnem shodu S. K. Z. v Obrežu odločno obsojajo ostudno pisavo „Narodnega Lista“, zlasti neosnovane neutemeljene in zlobne napade na našega č. g. kaplana in naša versko narodna društva. Shod se je vršil v najlepšem redu, gromoviti živijo klici so spremljali odhajajoče g. poslance. Liberalna moč se kaže v tem, da so hoteli liberalci podkupiti gostilničarja. Središki liberalci so namreč poslali zaupnika, ki je ponujal g. Marčecu odškodnino, da bi odpovedal prostore. Svetujemo vam liberalci, plačajte raje občinske in razne druge dolgove. Bi bilo bolj hvaležno! Živijo Kmečka zveza!

p **Vičanci pri Vel. nedelji.** Dne 27. avgusta je bilo v Ormožnem premiranjem goveje živine. Zanimivo je bilo, ko se je pripeljal posestnik Alojz Janžekovič iz Strjanca na določeni kraj premiranja s štiriletno žrebico in dvehletnim bikom, s katerim je dobil prvo deželno nagrado. Franc Pevec, kmetovalec v Keračicah pri Sv. Tomažu pa je dobil za svojo domačo živino kar tri nagrade. Častno za gornjo stran ormoškega okraja.

p **Vičanci pri Vel. nedelji.** Zvečer dne 24. avgusta se je ubil delavec Janez Rep, ki je padel iz podstrešja, na katerem je hotel spati. Poprej se je napil žganja.

p **Sv. Križ tik Slatine.** V nedeljo 1. t. m. je bil pri nas shod S. K. Z. Poročal je g. deželni podglavar in naš državni poslanec dr. Fr. Jankovič. Govoril je eno uro in nad 150 volilcev ga je z izrednim zanimanjem poslušalo. Pojasnil nam je, da so nekateri župani in e. kr. okr. glavarstvo Ptuj krivi, da radi laeske suše in bede še dozdej ni nobene podpore. Nato je zanimivo opisal svoje in S. L. S. delovanje v državnem zboru. Slednjič je radi deželnega zbora pošteno okreal naše slov. liberalce. Na predlog g. župana M. Debelaka se je z velikim navdušenjem izrekla g. poslencu zahvala in neomejno zaupanje. Pri raznih predlogih se je ostro obsojalo delovanje sedanjega rogaškega živnozdravika. G. poslanec je obljubil odpomo. S klicem: „Bog živi g. dr. Jankoviča in vse poslance S. K. Z.“ sklenemo to poročilo.

p **Cirkovec.** Dekleta, dekliške zveze in Marijine družbe: v nedeljo na malo Gospojnico v Cirkovcu na dekliški shod, ki obeta biti lep! Ob pol 10. uri pridiga in slovesna sv. maša. Pridigoval bo č. g. župnik Fr. Muršič. Po službi boji bo veliko zborovanje na prostem, kjer bo govoril g. dr. Hohnje. Po zborovanju odmor in potem slovesna večernica. Dekleta Marijinih družb naj pridejo s svetinjami, če mo goče v procesiji in z družbenimi zastavami. Krasna hiša boja, lepa okolica bo privabila gotovo veliko število za ednih slovenskih katoliških deklet. Z Bogom in Marijo za slov. domovino!

p **Sv. Vid niže Ptuja.** Vsem, ki so pripomogli, da je prva veselica tako dobro uspela, s tem potom najrajše zahvaljujem. Vsa čast vrlim Gučanom, Braslovčanom, Ptujčanom, Trojičanom in posameznim osebam, ki so sodelovali.

p **Središče.** Telo adni cdek „Orl“ in „Dekliška zveza“ v Središču ponovita v nedeljo, dne 8. sept. na vrtu g. J. Loučarica na Grabah pri središču igro „Turski križ“. Vstopnina sedeži 80 tin. stojišča 30 vinarjev.

p **Zetale.** Dekliški shod v proslavo 50 letnice smrti škofa A. M. Slomška se vrši na maso mašo, dne 8. septembra pri Mariji Tolažnici v Zetaleh. Ob 10. uri je procesija domačih in drugih že došlih Marijinih družb od župne cerkve k Mariji Tolažnici. Ob 10. uri blagoslavljanje novih bander dekliške in mladeniške Marijine družbe; potem pridiga in sv. maša. Po maši odmor. Ob pol 1. uri dekliški shod. a) slavnostni govor, b) govori in deklamacije deklet vmes petje Slomškovih pesmi. Po shodu odmor in ob 3. uri slovesna večernica z govorom ter slovesni odhod Marijinih družb v procesijah. Vabimo sosodne Marijine družbe in vsa pridna dekleta!

Ljutomerski okraj.

l **Veržej.** Stavba Salezijanskega zavoda „Marijanišče“ lepo napreduje. Dne 20. avgusta je minolo leto, kar je bil položen temeljni kamen in sedaj stoji že mogočna stavba. V osmini praznika Marijinega vnebovzvetja se je začela staviti domača kapela in z njo se pa sedaj zaključuje stavba. V enem delu stavbe se že letos otvori zavod. Seveda še se glavni namea, namreč kmetijska šola letos ne more doseči, ker še manjka k temu potrebnih pogojev, vendar bo storjen važen korak za obmurske Slovence. Prav sedaj zavod potrebuje dobrohotne pomoči in tudi tukej velja v popolnem obsega izrek: Dvakrat da, kdor hitro da. Ker je še zavod za zimo celo nepreskrbljen, se hvaležno sprejmo kakršnikoli poljski prideiki. Na praznik dne 8. septembra bo v novem poslopu občini zbor družbe „Marijanišča“, ki stavi zavod. Zborovanje se vrši po večernihah in so ljudno vabljene vsi udje, zlasti pa sotrudniki in sotrudnice salezijanske družbe. Gre se za veliko in dobro stvar, to nam spridujejo najbolj napadi nasprotnikov. Kdo pesuje črez to podjetje? Tisti, ki niso nič dali, ljudje, ki sovražijo s peklensko hudobo vse, kar je krščanskega, ljudje, ki nimajo smisla za drugo, kakor to, kar človek poje in spi, ljudje, ki ne vidijo daleč od nosa, ljudje omejene pameti in sprijenega srca. Zaradi zapravljenosti, lenobe in tožarjenja je že marsikdo prišel ob premoženje, ta zavod ne bo nikogar oskodoval na njegovem premoženju. Z dobrovoljnimi doneski in z združenimi močmi pa se da veliko doseči. — Dne 8. septembra torej v obilnem številu na zborovanje, da slišite, za kaj se gre!

l **Rožički vrh.** Poročil se je ugledni mladenič Ljudevit Vamperger, posestnik v Rožičkem vrhu, z Anico Jurkovič v Stanetincih. Bilo srečno!

l **Gornja Radgona.** V začetku meca junja t. l. vršil se je tukaj ogled goveje živine, ki bi se sicer moral že vršiti v pretečenem letu, ko je bil okrajni zastop še v slovenskih rokah, pa se je moral za volžvivinskih nalezljivih boleznih preložiti. Takratni okrajni zastop je za ogled živine si izbral prostor v Očeslavcih v sredini okraja, na kar se je e. k. kmet. dražba tudi letos oz rala. Pri delitvi okraj. premij živinorejcem, pa se pri tem ogledovanju nekam čudno ravvalo. Ko so bili že skoraj dobitni „reverzi“ izpisani in premije določene, tedaj pride neskakrat ukaz, da se mora nekaterim živinorejcem, ki bi dobili 15 kron okraj. premije 5 kron črtati, tako da se je odtegnilo 50 kron. Teh 50 kron pa se je baje porabilo za obed. Nato pa je prihodnji plen. seji okraj. zastopa Bračkov pristaž Otto Zorzini, g. Kreftu slavo pel za tako izvrstno kuhinjo. Kdor zna, pa zna!

l **Radgona.** 25. avg. je priredilo tukajšnje slov. kat. izobr. dr. Slomškovo slavnost, ki se je izvrstno obnesla. Od blizu in daleč je prišlo veliko število ljudstva: domačini, iz Gornje Radgone in Slovenci z Ogrskega. Vse je z utajeno sapo sledilo besedam abit. Trojka, ki je v ubranih besedah orisal življenje Slomškovo in pa stud. phil. Gombotza, ki je slavil Slomška kot učitelja slov. naroda. Na to se je uprizorila Krekova igra: „Tri sestre“. Občudovati moramo igralce in igralk, ki so izvzemesi omenjena dva dijaka navadni kmetiski factje in dekleta, ki v šoli niti ene slovenske besede niso slišali, pa so vendar tako spretno nastopili. Zares, kakor je rekel drugi govornik, družba sv. Mohorja je Slomškova slava, po knjigah družbe sv. Mohorja je postal Slomšek učitelj slovenskega naroda, iz teh knjig so se učili fantje in dekleta, ki so za svoj nastop želi toliko pohvale. Oder nam je dalo brano društvo v Gornji Radgoni blage volje brez vsake odškodnine na raz polago. Vsa hvala tudi pevskemu in tamburškemu zboru istega bralnega društva, ki je pod vodstvom g. organizista Potočnika pomagal, da se je slavnost tako sijajno obnesla. To je prava bratska ljubezen med društvoma, če močnejše društvo, ki stoji že na trdnih nogah, tako rado pomaga mlajšemu, ki še se le razvija in se bori za svoj obstanek. Naša dolžnost pa je, da hvaležno priznamo to uslugo. Obe društvi pa vžišta apostolsko delo za ogrske Slovence, katere vabita na svoje prireditve. Radi prihajajo med nas in čim več jih pride, tembolj nas veseli.

l **Sv. Jurij ob Ščavnici.** Tukaj smo spremlili dne 22. t. m. Terezijo Mir iz Rožičkega vrha k zadnjemu počitku. Bila je pridna učenka 3. razreda. Bolehala je na škrlatici.

l **Sv. Jurij ob Ščavnici.** Bralno društvo priredi v nedeljo, dne 8. septembra veselico s sledečim vspreedom: Pozdrav, petje in tamburanje, gled. igri „Dve materi“ in „Poštna skrivnost“, ali začarano pismo“, potem prsta zabava v gostilni g. Trstenjak. Začetek ob 4. uri popoldne.

l **Kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni** priredi v nedeljo dne 15. t. m. na vrtu gostilne g. Kampuš (prej Osojnik) v Gornji Radgoni Slomškovo slavnost. Na vspreedi: Slavnostni govor, „Don Manu“ l, gled. igra v treh dejanjih, petje, tamburanje in šaljiva pošta. Začetek takoj po večerincah. Vstopnina 30 vin. za osebo.

Slovenjgraški okraj.

s **Slovenjgraderc.** Hranilnica in posojilnica v Slovenjem Gradcu ima sredi mesta na najodličnejšem prostoru veliko hišo Narodni dom. V njej je gostilna z izborno postrežbo. Lahko smo na njo ponosni. Opazujemo na njo potnike, ki skozi Slovenji Gradec potujejo in potrebujejo tu okrepčila za utrjeno telo, da milo-tno pogledajo na Narodni dom, sicer bi bili prisiljeni klicati slično, kakor je klical rajni Davorin Trstenjak zagledavši sredi mesta veterno režo s črkami O. S. W. N. O. s! Sieht Windischgraz nicht? Slovenec! Ali ne vidiš Narodnega doma v Slovenjem Gradcu! Narodni dom v Slovenjem Gradcu ima velika vrata, prostorno dvorišče za vozove, dva hleva, da se lahko izpreže in nakrmi živina, kegljišče in vrt. Za goste so tri sobe, da si vsak gost lahko poljubno izvoli prostor, da ni nikomur nepouhik, če bi bil tudi redovnik. Po sobah lahko prepevajo kanarčki, po vrtu čičeki in tudi druge ljube ptice pevke. Tudi ledenica je tukaj, da bi se tudi severni medved lahko ohladil, ako bi mu bilo prevroče, še dva bi imela prostora. Skratka: Nikdo se ne vreže če pride v Narodni dom si odpočit in pokrepčat.

s **Podgorje pri Slovenjgradu.** V nedeljo, dne 1. septembra je bil pri nas shod S. K. Z. Predsedoval je č. g. župnik Pečnik. Poslanec dr. Karol Veršovšek je poročal o državnem zboru, o važnih gospodarskih vprašanjih in opozarjal na razne postave, ki so se sklenile. Gospod župan Verčekovnik, po domače Novak, je govoril o domačih cestah, se zahvalil za poslančevno posredovanje in ga prosil še nadaljne podpore. Gospodu poslancu se je izrazila soglasna zaupnica, kakor tudi vsem poslancem Slov. kmečke zveze.

s **Šmartno ob Paki.** Umrli je dne 13. avgusta Ivan Tamše, trgovec, gostilničar in občinski odbornik v Gorenjah po dolgi in mučni bolezn, star se le 31 let. Rajnik je bil veren katolico, zvest naš somišljenik ter priden gospodar. Kato je bil splošno priljubljen, se je vide o pri njegovem pogrebu dne 16. avgusta. Da si je bil ta dan velik romarski shod pri Sv. Roku ter velik sejem v Mozirju, vendar se je pogreba udeležilo mnogo ljudstva. Pogreba se je udeležil tudi občinski odbor z županom, pevsko društvo in požarna bramba. G. župan Pirtušek se je v nagrobnem govoru spominjal njegovega lepega vzglednega življenja ter njegovih zaslug, pevsko društvo pa mu je zapelo ganljivo nagrobnico. Rajniki je zapustil žalujočo vdovo z dvema otročičema. Naj njegovo truplo v mirno počiva, duša pa se naj veseli pri Bogu ter uživa plačilo za svoja dobra dela!

s **Sv. Vid nad Valdekom.** Dne 24. avgusta je našemu g. župniku umrla dobra mati, ki ma je veliko let pri težavem gospodarstvu bila skrbna gospodinja. Ob navzočnosti sosednih gospodov duhovnikov, bratov in sester in pobožnih župljanov je župnik sin za svojo mater v pondeljek daroval slovesno sv. mašo in ji blagoslovil hladni grob. N. v. m. p!

St. Janž na Vinski gori. Ustanovni občini zbor našega izobraževalnega društva se vrši v nedeljo dne 15. septembra popoldne.

s **Slovenjgraderc.** Vabimo k gospodarskemu zborovanju, katero se vrši v nedeljo, dne 15. sept. ob 9. uri dopoldne v prostorih „Hranilnice v slovenjgradu“. Dnevni red: Skupna prodaja živine in pospeševanje živinoreje. Govori živinorejski instruktor g. Maehler iz Maribora. Kmetje, z ozirom na velik pomen živinoreje Vas vabimo k temu važnemu zborovanju. Popoldan istega dne je tako zborovanje v St. Ilju pri Turjaku v gostilni g. Krušica ob 3. uri.

s **Šmartno pri Slovenjgradu.** Igra „Slepa ljubezen“ se na željo občinstva dne 8. septembra ob pol 4. uri popoldne pri g. Plešniku v Legnu ponovi.

s **Sv. Martin pri Velenju.** Škalski diletantje vabijo na veselico oziroma prireditev, dne 8. sept. ob 3. uri popoldne v Društvenem domu. Ponovijo igro „Tri sestre“ z ravno istim vspreedom, kot zadnjič dne 25. avgusta v Sostanju. Vrši se po predstavi tudi ljudska veselica v Društvenem domu s šaljivo pošto in petjem mešanega zbora.

Konjiški okraj.

k Konjiška okolica. Cesar je g. Jakobu Pušl, dolgoletnemu predsedniku katoliškega šolskega društva v Marija-Enzersdorfu pri Dunaju, dovolil, da sme častni križec „pro ecclesiae et pontifice“, s katerim ga je odlikoval sv. oče Pij X., sprejeti in nositi. Blagemu gospodu in vrlému našemu narodnjaku vsi občani iskreno čestitamo!

k Spitalič. Ko sem bil dne 11. avg. v St. Juriju ob juž. žel., sem z največjim veseljem gledal naše Orle, kako so lepo nastopili, kjerkoli je že bilo, v prostih vajah in na telovadnem orodju. Lahko rečem, da dan mi ostane nepozabljiv. Čeravno je vreme nagajalo, vendar so vsi telovadci izsvili svoje vloge izvrstno in brez pogrška. Vsak je pohvalil njih nastop. In ko sem tako opazoval te mlade, čvrste mladeniče, se mi je nehote vzbudila želja, ko bi se kje v bližini naš ustanovil orlovski osek. Vse to, kar sem zdaj videl pri Orlih, se mi tako dopade, da si ne želim drugega, kakor biti Orel. Seveda, kaj takega se v našem Spitaliču misliti ni, da bi se ustanovil Orel, pač pa kje v bližini, recimo v Žičah ali v Dramtjah. Nekaj jih je res tukaj za dobro vnetih, ali ti so osamljeni, ali pa si tudi ne upajo javno pokazati svojega mišljenja. Torej pri nas že ni nič. Bilo je res nekoč neko bralno društvo, ki pa je že zdavnaj v razvalinah, kakor žički samostan, seveda pomniti je treba, da je bilo v liberalnih rokah in kedar je bilo že slišati, da bi liberalno podjetje kje dolgo obstalo. Če je poslopje na pesek zidano, se kmalu poruši. Rekel sem, da bi se kje v bližini nas ustanovil Orel. Res, to bi bilo nekaj lepega. Ko bi se fantje zbirali v takih družtvih, bi ne bilo več tistega grdega obnašanja po noči in „aufbiki“-klicanja. Potem pa nastane pretep in bogsigaveti kaj se vse, nazadnje jih pa o-rožniki ženejo v luknje, da si ohladi vročo kri. Ko bi se fantje raje zbirali v društveni sobi pri lepem berilu in predavanju, bi ne bilo tistega pisanega gledanja, če pride eden fant iz tuje fuge, ali če jih pride več. Med Orli je pa to čisto drugače. Nikjer nisem videl pri fantih tako lepega vedenja, kakor dne 11. m. m. v St. Juriju. So tudi od vseh krajev prišli fantje, pa so se tako priključivo obnašali, da le kaj. Med njimi si zastojal iskal kakega sitnega razgrajda, kakor se drugod kmalu najde. Ko bi naša domovina imela same take vzorne moči, tedaj bi se pač lahko tresel naš sovražnik pred njimi. Zatorej, fantje, ki ste že v mladeniških zvezah ali Orlih, in oni, ki so v Marijinih družbah in izobraževalnih društvih, le naprej po začrtani poti. Drugi zaspanci se pa le kmalu vzdramite. Dela je dosti na narodnem polju. — Fant iz Spitaliča.

Spitalič pri Konjicah. V nedeljo dne 8. t. m. se vrši tukaj shod S. K. Z. Poslanec Pišek bo poročal o nameravanem vodovodu; živinorejski inštruktor g. Mauchler govori o živinoreji in skupni prodaji živine, g. Potnik bo poročal o cestah. Pričite!

k Prihova. Lep pogreb z obilno udeležbo otrok, izmed katerih jih je mnogo darovalo sv. obhajilo za rajnega, se je vršil pri nas dne 28. avg. K zadnjemu počitku so nesli pridnega učenca III. razreda Franca Gorinšek. Ni se bal umreti, „ker, sem se“, je dejal, dobro spovedal.“ N. p. v. m.!

Zreče. V naši dolinici sta bivala dva izurjena tamburaša, pa še v svoji stroki nista vedela drug za drugega, čeravno sta bila znanja že osebno. Gospod Slavko Bombek od Sv. Marjete pri Ptujju se je bil naselil pri nas. On je nekega dne s svojim soobčanom govoril o tamburici. Slučajno se jima je pridružil gospod učitelj Mravljak, izvrsten tamburaš. Ta je torej dobil tovariša. Z velikim veseljem je za devy vzel na znanje, a tudi v roke. Začel je med mladino iskati prijatelje tamburanja. Našel je 18 oseb, mladeničev in deklet. Z vsy vnmemo jih je od meseca januarja letos zbiral okoli sebe. Gospod Knačun pa je učitelju za njegovimi učenci za vaje blage volje in brezplačno na razpolago prepustil sobo v svojem gradu. In ti mladi taburaši so dne 18. avgusta nastopili javno. Veselice ni bilo treba prelagati, kakor se je že bilo zdelo. Na stotine zbranega občinstva, domačega in onega iz sosedstva, največ Konjičanov, občudovalo in hvalilo je lepe vspehe. Ne manje pohvale želi so tudi spretni igralci. Obg zvezi, mladeniška in dekliška, sta pri politični oblasti napovedali vsaka svojo igro, gledališko predstavo. Te je pa pripravljaval gospod Skofič. Nastopili so mladeniči: Črešnar Alojz, Hribernik Fortunat, Kotnik Anton, Lamut Mihael, Sadek Albin, brata Žertek Josip in Matej. Dekleta: glavna oseba Knačun Gizela, potem še Kotnik Barbika, Klančnik Frančiška, Sadek Katica, Založnik Hanika, Golčar Malika in Winter Rozika, Golčar Julika, Winter Mimika, Lamut Barbika. Tamburanje in predstave, oboje se je vršilo na novem odru. Za predmet so denar in les darovali mladino ljubi. Tuči gromovite strele nam ni manjkalo. Vrli gospod župan Winter ima lovski list, namesto možnarjev oskrbel je primerno pripravljene — sod s puško.

k Zreče. V nedeljo dne 8. t. m. ima dekliška zveza svoj mesečni sestanek. Ker bo ravno ta mesec 50 letnica smrti A. M. Slomšek, bomo ta sestanek posvetili njegovemu spominu. Zato pa pridite, dekleta polnoštevilno, lahko se udeležijo tudi drugi!

k Zreče. Za slov. stražo je daroval prvi dvekronski novec Marko Skofič, kaplan.

Slovinci!

Agitirajte za „Slov. Stražo“!

Celjski okraj.

Gelje. Čebelarji in prijatelji čebelarstva! 12 september, dan otvoritve velike čebelarke razstave v Celju se bliža! Priglasilo se je nepričakovano mnogo razstavljalcev, ki bodo razstavili vsakovrstne predmete, kakor žive čebele, vsakovrstne nove panje, najrazličnejše orodje, med itd. itd. Gotovo bode ta razstava vlezanimiva za vsacega čebelarja, za vsacega prijatelja čebelarstva. Ne zamudite te redke prilike in pohitite v dnevih 15. do 19. septembra v Celje, da si ogledate našo prireditve, da se vsopodhudite za to prijetno in koristno stroko narodnega gospodarstva in da se prepričate o velikem napredku modernega čebelarstva. Gotovo bode obisk naše razstave vlezanimiv, ampak tudi poučen in koristen. Razstavniki bodo razposlali že veliko število razstavnih plakatov in jih še dopseljo vsakomur na zahtevo. Skrbite, da se plakati razobeže na vsih prijemnih prostorih, v gostilnah in trgovinah. — Torej, bratje čebelarji in prijatelji naši, — 15. do 19. septembra vsi v Celje na čebelarstvo razstavo! Razstavniki obdoro.

c Celje. Vpisovanje učencev v c. kr. samostojne nemško-slovenske gimnazijske razrede se bo vršilo 16. septembra od 8—12. ure dopoldan, in sicer od 8—10. v I. razred, od 10—12. ure pa v II.—IV. razred. Po vpisanju v I. razred sledijo sprejemni izpiti. Vodstvo.

Celje. Dne 2. septembra se je pričelo jesensko zasedanje tukajšnjega porotnega sodišča. Na vrsto pridejo sledeči slučajji: Danes Martn Kink, uboj, jutri Andrej Pavlič, tatvine v sredo Alojz, Jožef, Elizabeta, Marija in Antonija Bezenšek, požig in golufija, v četrtek Anton Korošec, uboj, v petek Jakob Beskovnik, tatvina, potepušvo in beračenje.

c Hmelj. Na zatečnem hmeljskem trgu vlada prav živahna hmeljska kupčija. Pridetek, kolikor se ga iz dežele pripelje, dobi hitro odjemalce. Cene se gibljejo med 112 do 146 K za 50 kg. Kupčija bi bila mnogo živahnejša, če bi bilo več zanesljivo snega blaga. Raspoloženje je mirno, cene trdne. — Obiranje hmelja ne napreduje tako hitro, kot bi bilo pričakovati glede na obilico obrabečev. Neprijetno, mokro in hladno vreme otežkojuje hmeljsko trgatvo. Vkljub neugodnemu vremenu se niso do sedaj pojavili nobeni škodljivi vplivi na hmelj. Hmelj je zdrav in kakovost istega postaja od dne do dne boljša. Plesnjivec, katerega se je bilo bati, se vsled zračnega vremena do sedaj še ni nikjer pojavil. Tudi glede množine se lahko trdi, da bo letošnja letina dosegla ono iz leta 1908. Številni ino- in tjezemski trgovci pokupijo vsak dan veliko množino domačega in tujega hmelja, za cene med 110 do 140 K za 50 kg. Vreme je bilo že delj kot 14 dni z malimi izjemami hladno in deževno ter je oviralo trgatvo zgodnjega hmelja in je tudi neugodno za razvoj poznega hmelja. V Zatecu se ga je več pridelalo, kakor se je cenilo. Tudi južnoštajerska hmeljska letina bo večinoma prav dobra. Na Gornjem Avstrijskem bo dobra poprečna hmeljska letina. V Galiciji je hmelju zelo škodovala viharina in deževno vreme, v kljub temu bo še imela dežela prav dobro hmeljsko letino. Na Ogrskem in Sedmogrskem pa ne bodo pridelali več hmelja kakor lani. V Avstriji se bo pridelalo letos splošno nekaj več hmelja, kakor leta 1910, v Nemčiji pa ravno toliko, kakor leta 1910. Dognani je že sedaj, da bo letošnja svetovna hmeljska žetev zadostila porabi, a ker so zalozne pivovarene izrpane, se ne sme računati s preveč nizkimi cenami. — Iz Savinjske doline se nam poroča, da se je tam dne 1. sept. plačeval hmelj kilo po 1.60 do 1.80 K. Izjemoma tudi po 1.90 do 2 K.

c Dramlje. Zadnji dopis iz Dramelj glede šentjurskih liberalcev in njih „kongresa“ v toliko popravljamo, da se isti ni vršil dne 8. avgusta, ampak 18.

c Galicija. Kako slabo upliva slabo časopisje na ljudi, kaže posebno pri nas, koder dobiva nekdaj že več let „Stajerca“ in srka duševno hrano iz njega. Namesto, da bi svoji ženi v boleznih lepo streželi, jo le pretepava. Nad takšnim ravnanjem se zgražajo vsi vsučani. Ženi ne privoščijo hrane, pač pa ima za „Stajerca“ denar, da ga plačuje in zraven še agitira za njega. Može, kateri ste še naročeni na ta list, vidite kam pripelje človeka slabo čtivo. Žene, ne trpite te grde ptujske cuje pod streho, da se vam ne bo godilo tako, kot tej.

c Sv. Francišek na Stražah. „Kdor svojih slavnih prednikov ne časti, njih naslednik biti vreden ni.“ To so besede moža, ki vsled svojih najobilnejših zaslug za slovenski narod zasluži, da se ga vredno proslavlja, to so besede našega — nesmrtnega Slomška. Zato, kdor se čuti količikaj vnetega za njegovo proslavo, naj pohiti v nedeljo, dne 8. sept. v sredino gornje Savinjske doline, k Sv. Francišku! Tudi vsa naša sosednja društva naj bodo zastopana pri slavnosti v častnem številu! Vršila se bo slavnost po sledečem sporedu: Ob pol 2h cerkveni govor o Slomšku in litanije v župni cerkvi. Po cerkvenem opravilu se vrši na radomirskem pašniku nadaljna slavnost: Gorovi, petje, deklamacije, igra „Divji lovec“; tudi za zabavo je vse stransko preskrbljeno, kakor srečolov, šaljivo dražbo, ribji lov, godbo i. t. d. Vstopnina: Sedeži I. vrste 1.20 K, II. vrste 80 v, stojišča 40 v. V slučaju zelo slabega vremena se slavnost preloži na drugo nedeljo, dne 15. sept.

c Mestinje. Pratečno nedeljo je priredilo napredno (liberalno) politično društvo veselico z igro „Kateri bo?“ in plesom. — Sijaj celj stvari je dal „velik gospod“ iz Celja.

c Sv. Stefan pri Žasnu. Sijajno je uspel politični shod, katerega sta v nedeljo 18. avg. priredila poslanca S. K. Z., državni poslanec g. dr. Jankovič in deželni poslanec g. Vrečko. Predsedništvo je prevzel župan g. I. Kozjan. Domači g. župnik je z ogorjevitimi besedami opomnil na cesarjev rojstni dan. Zbrani volilci so nato govorom obeh poslancev sledili s pozornostjo in so jima ter vsem drugim poslancem izrekli zaupanje.

c Laški trg. Kakor smo že svoj čas poročali, je kupil trgovino M. Držič v Laškem trgu g. Rudolf Dergan. Novega trgovca vsem našim somišljenikom toplo priporočamo in po-

zviljamo vse naše somišljenike, podpirajte ga ter držite se gesla „Svoji k svojim.“

c Občni zbor Slovenskega čebelarkega društva za Spodnje Štajersko se vrši na dan otvoritve čebelarke razstave, t. j. 15. septembra ob 3. uri popoldan v mali dvorani Narodnega doma v Celju.

c Veliko veselico priredi Slov. čebelarstvo društvo za Spodnje Štajersko v nedeljo dne 15. septembra t. j. na dan otvoritve čebelarke razstave večer v veliki dvorani Narodnega doma v Celju.

c Petrovče. Društvo Gospodar priredi veliko Slomškovo slavnost in mladinski shod dne 15. septembra v prostorih društvenega doma (na vrtu) točno ob treh. Na vsopredju je slavnostni govor, deklamacija mladeniča, govor mladenke, pred in po govorih zapoje mešan zbor Zalec Petrovče Slomškove pesmi, šaljivi srečolov, vrtna godba, šaljiva pošta itd. Poskrbljeno bode za jed in pijačo. Med odmori igrajo vrli tamburaši. Prijatelji pošlene zabave pridite.

c Sv. Jurij ob Taboru. Slomškovo slavnost priredi podružnica Slov. Straže v nedeljo, 8. t. m. so večernicah. Na vsopredju je petje, deklamacije, govor veleč. g. dr. Lukmana v Mariboru.

c Kapjivas pri Sv. Pavlu pri Preboldu. Tukajšnja potarna bramba priredi dne 29. septembra t. l. svojo veliko vrtno veselico. Vabijo se vsa sosednja društva in vsi prijatelji prijetne zabave k obilni udeležbi.

Brežiški okraj.

b Zakot pri Brežicah. Blažena naša občina, ker ima tako skrbno župansko, da je po našem dekliskem shodu v juliju začelo pošiljati svojega tajnika in policaja po vaseh. Ta mož drugače bolj zaspano gleda, a takrat je z veliko vnmemo poizvedoval nad nami dekleti, katera je vse govorila in celo, katera je držala zastavo Marijine družbe, češ, vse bote kaznovane! Že poprej je ob drugi priložnosti tudi grozil eni, ki je pripeljala lepak za neko našo prireditve. Tako skrbi ta mož v imenu občine za naš napredek in izobrazbo, najbrž da hoče prekositi še izobraževalno društvo? — Še eno besedo mi dovolite, g. urednik, da jo povem svojim tovaršicam: Dekleta, vse v deklisko zvezo, ki prireja take poučne mesečne shode! Skrbimo pa obenem, kjer le moremo, da se bodo tudi fantje oklenili izobraževalnega društva in Orla! Sramotno bi moralo zanaprej biti za vsaktero izmed nas, če bi postala kdaj nevesta fantu in žena možu, ki je bil taka šleva, da se ni upal pridružiti se pogumnim Orlom!

b Sromlje. Da so se 7. avg. vršile volitve v občinski odbor v Sromljah, pri kateri so bili izvoljeni sami pristaši S. K. Z., je neki dopisnik že poročal. Ker bi pa te volitve lahko služile za zgled marsikateri občini, kako se lahko zložno voli, naj natančneje o njih poročam. Izvoljeni so bili iz 3 razreda od 133 volilcev: Petan Anton, Sromlje z 132 glasovi, Molan Franc, Silovec z 127, Krošelj Miha, Oklukovogora z 126, Avšič Miha, Volčje z 125, Volčanjšek Blaž, Volčje in Cizelj Janez, Carnovec z 125 glasovi. Iz 2. razreda od 50 volilcev so bili izvoljeni Bertole Jože, Carnovec z 49 glasovi, Ban Janez, Oklukova gora in Zakšek Jože, Silovec z 46, Volčanjšek Anton, Gornja Pohanca 45, Stergar Anton, Volčje 44 in Vimpolšek Janez, Gornja Pohanca z 43 glasovi. I. I. razreda so bili od 16 volilcev enoglasno izvoljeni čast. gosp. Turkuš Štefan, župnik v Sromljah, Bertole Jože, Sromlje, Rok Matjašič, Volčje, Cizelj Janez, Gornja Pohanca, Žerjav Franc, Carnovec in Matjašič Miha, Sromlje. Dne 19. avgusta je bil enoglasno že petokrat za župana izvoljen g. Anton Petan. Za svetovalce so bili tudi enoglasno izvoljeni: Molan Franc, Krošelj Miha, Volčanjšek Blaž, Cizelj Janez, Carnovec, Bertole Jože, Sromlje in Cizelj Janez, Carnovec, Bertole Jože, Sromlje in Cizelj Janez, Gornja Pohanca. Mislim da je pač malo občin po Slov. Štajerju, kjer bi bil tako vzoren red in edinstvo pri volitvah, kakor pri nas. Hvala tudi vrlim volilcem iz Artič, Zdol, Brežice in Zakota, kateri so tako mnogostevilno prihiteli na volišče. Pri volitvi župana so zbrani odborniki zložili za Slov. Stražo 10 K. Slava zavednim volilcem S. K. Z.!

b Zabukovje. V nedeljo dne 1. septembra smo izročili hladni zemlji truplo splošno spoštovane in pridne žene Katarine Korban roj. Jazbec, soproge tukajšnjega g. orgljava in cerkovnika. Rajna je bila več let cerkvena pevka in je veliko delovala pri cerkvi. Neisprosnost smrti jo je izrgala v najboljši dobi 34 let od moža in otrok. Zalujoci rodbini naše sožalje. Rajni naj sveti večna luč!

b Brdo-Loke. Dopisniku „Slov. Gosparja“ štev. 35, stran 5, pritrdimo in se popolnoma strinjamo glede edinstvi pri občinskih volitvah v obč. Brdo-Loke. Pa prosili bi pač, da se o edinstvi ne bode samo govorilo, teaveč naj bi se edinstvo tudi v dejanju pokazalo. Vesega spoštovanja vredni sedanji g. župan bo, kakor upamo že skrbel, da se ne bo, edinstvo občanov kalilo ter se ne bo proti Brdovljanom in Taihtnarjem agitiralo.

b Virštanj. Dne 22. avg. smo pokopali vrlega moža Jožefa Sinkoviča, starega 27 let. Ob njegovem grobu so govorili č. g. župnik olimski. Svetila rajnemu večna luč!

b Brežice. Za Slomškov sklad „Slovenske Straže“ je darovala zasebnica Ana Vimpolšek 50 kron. Lep vzgled vsem zavednim Slovincem! Koliko jih je pri nas, ki bi tudi morali biti člani podružnice „Slov. Straže“, pa niti ne vedo, da jo v Brežicah imamo; ali nečajo vedeti?

b Pišce. Velika Slomškova slavnost, ki je dne 1. septembra radi neugodnega vremena izostala, se vrši z istim vsopredom dne 8. septembra ob pol treh popoldan. Vse domače in sosednje rodoljube naj-utrudneje vabimo, da nas z mnogobrojno udeležbo počaste. V nedeljo torej vsi v Pišce!

Vestnik mlad. organizacije.

Ljutomer. Nepričakovano dobro je bil obiskan, naš prvi veliki dekliski shod v Ljutomeru in Slomškova slavnost, katero je priredila naša Dekliška zveza. Vkljub slabemu vremenu, so prihiteli v obilnem številu mladenke od Sv. Križa, Sv. Jurja na Ščavnici, Gor. Radgone, Svetinj, Ptujja in celo od oddaljenega Sv. Lovrenca na Dravskem polju. Slovesnost se je pričela s pridigo, katero je imel vlč. g. dr. Hohnjec. Prekrasni nauki, ki smo jih slišali v pridigi,

ostanejo gotovo vsem v najboljšem spominu. Slovesno sv. mašo je opravil vlč. g. kaplan A. Lovrec. Med sv. mašo so imeli mladenke Dekl. zveze skupno sv. obhajilo. Potem se je začelo deklško zborovanje v lepo okrašeni dvorani gpe. Kukovec. Shod otvori in iskreno pozdravi došle mladenke, naša vrla predsednica Micička Krajnc, ter odda besedo slavnostnemu govorniku vlč. g. dr. Hohnjec-u. Z največjo pazljivostjo so sledile zborovalke navduševalnim besedam, našega priljubljenega mladinskega organizatorja, ki nas je vspodbujal k narodni zavednosti, svaril pred slabimi časniki in priporočal mladinkam red in snago, razlagal Slomškove nauke, ki naj postanejo vodilna načela slovenske mladine, povdarjal naj bo vedno naše geslo: „Vera sveta in domovina draga!“ Potem konča s pomenljivimi besedami: „Slomškova zastava naj zavira po Murškem polju!“ Predsednica se zahvali slavnostnemu govorniku za krasne besede in obljubi v imenu vseh, se po njih ravnati. Nato nastopi voditelj naše Dekl. zveze vlč. g. M. Kos, kateri priporoča mladinkam edinstvo in medsebojno složno delovanje. Potem nastopijo odposlanke iz sosednjih župnij, katere so v svojih različnih govorih proslavljale Slomškove zasluge in vspodbujale mladenke k izobraževalnemu delu. Govorile so: Tončka Petovar in Trezika Krajnc iz Goraje Redgone, Lojzka Kovačič in Micička Petovar iz Ptujja, Micička Peršoh od Sv. Lovreca na Dr. polju, Lojzka Horvat, Trezika Štefanec in Micička Horvat od Sv. Jarja na Ščavnici, Francka Vraz in Micička Kosi iz Svetinje, Francka Čmel, Francka Vaupotič in Tončka Rajtar od Sv. Križa. Nato prebere predsednica pisma gđ. Pepee Senica in Erne Razlag, potem prekine shod in povabi vse mladenke po večernicah na nadaljevanje. Število občinstva so je po večernicah zdšno pomnožilo tako, da je bila prostorna dvorana natičeno polna. Predsednica otvori nadaljnjo zborovanje, potem nastopijo govornice ljutomerske Dekl. zveze: Micička Kardinar govori o značajnosti mladenke. Nato nastopi pevski odsek domače Dekl. zveze in zapoje pesem „Slovenskim mladinkam“. Julika Novak deklamira in L. Šošterič govori o zaslugah Slomškovih. Pevke zapoje: „O, ti moj dom.“ Govori še Viktorija Ribič. Potem sledi pesem! „Vesela pevka.“ Katika Akerčan deklamira, Micička Ksrba govori o Devici Orleanski. Pevke zapoje pesem „Krasen pogled je na ta božji svet.“ Predsednica Micička Krajnc zaključí shod in še se enkrat zahvali vlč. gg. govornikom in govornicam za prelepe narke. Potem se predstavlja šaloigra „Svojeglavna Minka“. Burno ploskanje, katero je sledilo govorikom in govornicam, posebno še petju in igri, je najboljši dokaz, da je bilo občinstvo vsestransko zadovoljno. Iskreno zahvalo izreka tem potom pevski odsek Dekl. zveze, požrtvovalnemu g. pevovodju Fr. Zaherl, kateri se je toliko trudil, isto tako se zahvaljujemo njegovi hčerki gđ. Minki Zaherl, ter vsem, ki so k slavnosti kaj pripomogli. Sijajno uspeli shod, nam ostane v neizbrisnem spominu.

Videm. Mladeniški shod je pretečeno nedeljo v ljub. sl. obemu vremenu dobro uspel. V cerkvi je govoril obče znani in po celem Posavju priljubljeni govornik č. g. M. Gabere, kaplan rajhenburški. Zborovanje je vodil vrlí mladenič Šetine iz Brežic. Fantje, Šetine naj vam bo za vzgled, kaj se da doseči z vztrajno in marljivo izobrazbo! Shod je pozdravil tudi naš župan Planinc in pa zastopnik slov. kat. dijaštva abif. Mirt iz Rajhenburga. Govorniki na shodu: č. g. F. Spindler govori o „Slomškem in njegovi dobi“, č. g. Gabere o Orlih, č. g. Lasbacher o mladen. zvezah in njih nalogah. Navdušeno je govoril tudi bogoslovec g. Vrečko o značajnosti in močatosti slov. fanta. Potem so še govorili Maks Moškon, načelnik rajhenburškega Orla, mladenič Perger iz Rajhenburga, v imenu videmske mlad. zveze je pozdravil mladenič Fr. Knez. Na celem zborovanju je vladalo veliko navdušenje in bo gotovo obrodilo obilo dobrega sadu.

Najnovjše.

Župnijski izpit so te dni delali v knezoškofijski pisarni sledeči č. gg. kaplani: Alt Janez, Slovenska Bistrica; Doberšek Fr., Žalec; Gorjup Peter, Sevnica; Oevirk Makso, Vitanje; Krošelj Franc, Šostanj; Ozimič Jožef, Griže; Tratnik Jož f., Rajhenburg; Žagar Pavel, Mozirje.

Škale. V nedeljo 8. sept. po rani maši ima poslanec dr. Verstovšek shod. Pridite!

Studenci pri Mariboru. Naše k slov. izobraževalno društvo priredi v nedeljo 8. septembra popoldne v gostilni g. Šanperla v Studencih veselico. Pridete tudi mariborski „Orli“.

Živio Fram! Iz te lepe župnije smo dobili 10 novih naročnikov. Slava Framčanom! Vzamite si druge župnije izgleđ pri Framčanih!

V Gradcu je 4. septembra v bolnišnici umrl nemško-nacionalni deželni poslanec Oton Erber iz Mate.

Dr. Hudnik †. V nedeljo dne 1. septembra je umrl v Postojni na domu svoje soproge dr. Hudnik. bivši ljubljanski odvetnik in načelnik Glavne posojilnice, o katerem smo zadnjič poročali, da je bil povodom cesarjevega rojstnega dne pomiloščen, prevíden s svetimi zakramenti za umirajočce. Pogreb se je vršil dne 3. t. m. popoldne v Postojni.

Čreta nad Vranskim. Vkljub slabemu vremenu se je mladinski shod 1. sept. krasna obnesel. Zbralo na stotine ljudstva, posebno mladine, na prijazni Čreti. Pridigoval je v cerkvi naš poslanec dr. Korošec. Po sv. maši se je takoj začelo pod lipo zborovanje, katero je vodil g. kaplan Širec. Govorili so dr. Korošec, Lukman, Pečovnik F., Šalaman Marija, Šketa Trezika, Oevirk Julijana. — Vse je bilo s shodom zadovoljno.

Ponesrečeni štajerski Slovenci v Bohunu. Kakor se poroča, so bili v Bohunu ponesrečeni tudi sledeči štajerski Slovenci: Franc Božič, rojen dne 5. avgusta 1893 v Rastju, okraj Brežice; Juri Jamnišek, rojen dne 17. aprila

na Dobrni pri Celju; Salobir (predime neznan), rojen 28. avgusta 1878 v Vodica, občina Slivnica, okraj Celje; Franc Gobeč, rojen v Bergovini (najbrž Bezgovici), občina Zibika, okraj Smarje.

Gene sadju. Trgovci s sadjem plačujejo za jabolka po 10, 12 do 20 vinarjev kilogram. Hruske, češnje in breskve so dražje. Pozna jabolka bodo veljala gotovo polovico več kot rana. Tudi za prešno sadje se že sedaj objavljuje po 8 do 10 v. za kilogram, a svetujemo sadjarjem naj se ne prenačijo s prodajo, ker bo cena gotovo poskočila, ker so zaloga sadjevca izčrpane. Do nameravanega kartela sadnih trgovcev na Sp. Štajerskem vendar ni prišlo, kar bo gotovo ugodno upihvalo na razvoj sadnih cea.

Zopet velika nesreča v rudniku. V premogokopu Klareveca na Francoskem so se 4. t. m. vneli plini. Vsled razpoka se je nek rov v globocini 930 metrov podrl. V rovu se je za časa nesreče nahajalo kraj 80 delavcev. Od teh je 40 mrtvih, več pa je težko ranjenih.

Evharističen shod. Da vsak udeleženec dobi hitro pojasnilo, prosi kn.-šk. lavantinski odbor za evhar. shod vse vlč. gg. duhovnike, da gredo na roko udeležencem iz svojih krajev. Da pa bo vodstvo urejeno, so se določili dekanjski voditelji: župnik A. Čížek za dekanijo Stari trg, župnik dr. Jančič za dekanijo Celje, dekan M. Tomžič za dekanijo Kozje, župnik J. Ozmeč za dekanijo Dravsko polje, kaplan J. Vogrinec za dekanijo Braslovče, župnik J. Menhart za dekanijo Velika Nedelja, kaplan J. Podpečan za dekanijo Konjice, dekan J. Čížek za dekanijo Jarrenina, P. Kasijan Zemljak za dekanijo Sv. Lenart, kaplan A. Lovrec za dekanijo Ljutomer, kaplan Fr. Božiček za dekanijo Maribor levi in desni breg, Vuzenico ter Marenberg, kaplan Fr. Sinko za dekanijo Smarje, župnik J. Potovšek za dekanijo Novacerkev, P. Pius Vakselj za dekanijo Ptuj, župnik Fr. Gomilšek za dekanijo Rogatec, župnik J. Vogrin za dekanijo Zavrč, dekan J. Rotner za dekanijo Saleška dolina, župnik Fr. Časl za dekanijo Laški trg, župnik Fr. Doberšek za dekanijo Videm, župnik A. Čilenšek za dekanijo Slov. Bistrica. — Ti dekanjski voditelji bodo najkasneje ob prihodu na skupna stanovanja dne 11. septembra določili vođitelje skupin, vođitelje sob itd. — Ti zadnji bodo vodili svoje ljudi pravočasno k skupnim prireditvam, k obiskovanju raznih dušniških znamenitosti, k skupni hrani ob času, ki je določen na jedilnih kartah itd. Za vse te reči so posebna navodila, ki se bodo razdelila najkasneje na Dunaju. Določeno je tudi, da se na skupnem stanovanju ne dobi glavnik, obrisač ali kar kó potrebuje pri umivanju ali snaženju obleke, da mora torej vsak take reči seboj imeti. — Opozarja se še ponovno, da mora vsak udeleženec lastnoročno na železniški legitimaciji podpisati svoje ime, kakor je že tam napisano; dalje, da nihče ne pozabi doma kake kongresne listine, ker se te reči pozneje težko dobijo za zopetno plačo, ali pa sploh ne več. Vlak vsak plača na postaji, kjer vstopi in plača polovico vozne cene, brez retour-karte. Želeti bi bilo, da se pri dekanjskih vođiteljih oglase taki možje ali žene, ki že poznajo Dunaj, ča lahko kot, vođitelji storijo uslugo svojim rojakom.

Dunajski katoliški Slovenci — slovenskim udeležencem evharističnega shoda Slov. kat. izobr. društvo „Straža“ na Dunaju priredi ob priliki evharističnega shoda posravní večer na čast slovenskim udeležencem. Ta večer naj pokaže, da bivajo na Dunaju tudi Slovenci in sicer Slovenci, ki niso zatajili v velitem mestu svojega naroda in vere očeta. Za te svetinje, ki jih hrabro in vstrajno branijo pred sovražniki slovenskega naroda in katoliške cerkve, naj dobe naši rojaki v tajini novega ognja in navdušenja. Spomin na rodno grudo jim bo stopil življe pred oči v veliki družbi poštenih slovenskih src. Zato naj zbere pozdravni večer, ki ga priredi „Straža“ v soboto 14. septembra ob 8. uri večer v V. okraju Schlossgasse št 5 vse dunajske Slovence, ki se zbirajo v izobraževalnem društvu „Straža“ in udeleženci evharističnega shoda.

Posledice prehlajenja

se tem lažje prenašajo, če se nekaj časa zavživajo Scotta emulzije, ker s tem pridobiva truplo novih moči. Učinek Scottovih emulzij je tako priznan in preskušen, da jih mnogi, dorasli in otroci, redno zavživajo v vremenskih časih prehlajenja ali pa, ko nastopijo mrzli časi, da se na ta način varujejo pred nablajenjem. Na ta način postane človeško telo zelo trdno, kar je posebno dobro za slabotne ljudi, ki sicer pri vsaki vremenski spremembi tožijo v nablajenju. Sestavljen iz najčistejših in najboljših snovi, zdrava in okusna, Scottova emulzija je zanesljivo zdravilno sredstvo, da si krepíš hitro in trajno svoje zdravje.

Cena steklenici 5 K 50 v. Dobi se v vseh lekarnah. Če v pošlješ 50 vinarjev v znakmah na naslov Scott Z. Z. O. Z. Dunaj VII in se skličeš pri tem na ta časopis, ti pošlje lekarna vzorec za poskus. 1

Zgodovina glavnega dobitka turških srečk. Delavec steklarne v Göttingu pri Gradcu, po imenu Ferdinand Hofer, je pred leti kupil turško srečko na obroke in jo izplačal leta 1907. Eno leto pozno je je umrl. Po njegovi smrti pa je njegova žena iz nepreviđenosti z drugimi papirji vred sežgala tudi turško srečko. K sreči pa je stal kos papirja, na katerem je bila napisana številka srečke. Te dni pa je prišel k udovi zastopnik, pri katerem je Hofer sv. ječasnó srečko nardil, in lahko se misli njeno nepopisno veselje, ko je zvedela, da je srečka njenega rankega moža zadela pri žrebanju dne 1. avgusta t. l. glavni dobitek 400.000 frankov. Uvedla je takoj potrebne korse, da se ji dobitek izplača.

Poročilo o sejmu goveje živine v Gradcu dne 29. avgusta 1912.

Prignalo se je 480 volov, 300 bikov, 516 krav, 24 telet, skupaj 1820 komadov. Cene za 100 kg žive teže: Lepi pitani voli 100-108 kron, srednjepitani 92-88 K, suhi 86-80 K; biki 80-102 K. Lepe pitane krave 78-90 K; srednjepitane krave 62 do 76 K, suhe 50-53 kron. Izvozilo se je 944 komadov; pa Goruše Štajersko 106, na Nizje Avstrijsko 195, na Tirolsko 95, na Češko 340, na Nemčijo 28 in na

Moravske 180 komadov. Tendenca: Prignalo so je 29 komadov več kot prejšnji teden. Cene trdne. Na sejmu zaklane živine dne 30. avgusta s cene nekliko padle.

Zahvala. Ze 2 leti sem imel v moji levi roki hude bolečine, moji ženci so bili zelo slabi. Dajalo se mi je kafrovo žganje, pa ni nič pomagalo. Pred kratkim sem čital o Vašem „Levovo francoskem žganju“ ter sem poskusil z njim, a s-m takoj občutil, da so postale moje mišice in živci močnejši in je bolečina sploščo ponehala. Naročil sem zopet 4 steklenice, da j som tudi mojemu zetu eno steklenico, (kateri je tudi trpel na revmatizmu) ter so je čutil takoj boljšega. Mnogo sem že poskusil, pa mi nič ni tako pomagalo kot Vaše sredstvo.

Stefan Plutar, sodarski mojster, Virje.

„Levovo francosko žganje“

se dobi v vseh lekarnah in trgovinah.

Originalna steklenica stane samo

44 vin.

Velika steklenica K 1-10, največja K 2-20 in se dobi v vseh lekarnah in trgovinah. Pošiljanje po pošti od K 4-40 naprej po poštnem povzetju.

ALEKSANDER KALMAR, Dunaj II/2. Severni kolodvor.

Listnica uredništva.

Fram: Hvala za nove naročnike. — Slivnice-Fram: Dopis je precej nerat n in bi si g tovo nakopali tožbo, če ga priobčimo. — Celje: O belbarski razstavi dobili od druge strani, sicer smo o razstavi itak že poročali. — Sv. Križ na Murškem polju: Pravite, da nimate časa pridobiti novih naročnikov in da je Sl. Gospodar pri Vas itak že dovolj razširjen. Mi pa pravimo, da ravno na Murškem polju bi se dalo za naš list pridobiti največ novih pristašev, če bi se hoteli. Pozdrave! — Sv. Janž na Drav. polju: Kar je v ptujski okolici mogoče, se g to še lažje doseže v Vasi župniji Le korajžno, pa boste veselí Vi in „Slov. Gospodar“ Zivijo!

Listnica upravníštva.

Še enkrat: 1. inserate sprejemamo samo do srede zjutraj; 2. na vprašanja glede inseratov odgovarjamo le, če se priloži znakma.

Cene deželnih pridelkov.

Ime pridelka.	Gradec		Maribor		Celje		Ptuj		Ormož	
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v
Pšenica	12	60	11	—	14	—	11	25	11	—
Rž	11	60	10	—	11	—	10	—	8	50
Ječmen	11	95	9	—	15	—	9	50	8	—
Oves	12	67	12	—	12	—	11	—	10	—
Koruzna	10	70	10	50	11	—	10	50	11	—
Proso	6	50	11	50	16	—	10	90	10	50
Ajda	10	50	11	—	10	50	11	50	11	50
Sladko seno	3	5	2	50	2	80	3	70	5	—
Klalo	2	95	—	—	2	—	3	20	4	—
Slama	2	85	1	50	3	—	2	70	2	60
Fižola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Grah	—	—	—	60	—	—	—	—	—	—
Leča	—	—	—	60	—	—	—	—	—	—
Krompir	—	—	—	08	—	—	—	—	—	—
Sir	—	—	—	40	—	—	—	—	—	—
Surovo maalo	—	—	—	2	50	—	—	—	—	—
Maslo	—	—	—	1	80	—	—	—	—	—
Speh, sivi	—	—	—	1	70	—	—	—	—	—
Zelje, kisló	—	—	—	—	24	—	—	—	—	—
Repa, kislá	—	—	—	—	20	—	—	—	—	—
Mleko	—	—	—	22	—	—	—	—	—	—
Smetana, sladka	—	—	—	96	—	—	—	—	—	—
„ „ kislá	—	—	—	96	—	—	—	—	—	—
Zelje, 100 glav	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jajce, 1 kom.	—	—	—	06	—	—	—	—	—	—

Slovenec Konrad Skaza

St. Ulrich Gröden
Tirolsko.

Atelir za vsa
umetna cerkvena
dela. 838

Slovenske cenike zastoj in franko. Za vsaki poljubni kip originalne fotografije, za oltarje itd. originalne načrte pošljem hitro in brezplačno. Velika zaloga sv. razpel in olnatitiskanih na platno navlečeno. Vsakemu, tudi najmanjšemu naročilu pri-datek. Pri večjem naročilu in promptnem plačilu primeren popust

Cene brezkonkurentne.

